

วัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด* Democratic Political Culture of Junior Secondary Students of Strisuksa School Roi Et Province

ไพรัช พันชนภู, อุดม พิริยสิงห์ และศิลา ชื่นนิรันดร์
Phairat Phuenchomphoo, Udom Piriyasing and Silpa Chuenniran
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
Mahamakut Buddhist University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Kua247@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ และชั้นปีการศึกษาต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 327 คน โดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หรือ F-test พร้อมทั้งใช้วิธีการของเชฟเฟ (Schaffe's Method) เพื่อหาความแตกต่างรายคู่

ผลการวิจัยพบว่า

1. วัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก

*ได้รับบทความ: 25 ตุลาคม 2562; แก้ไขบทความ: 20 ธันวาคม 2562; ตอรับตีพิมพ์: 26 ธันวาคม 2562

ทั้งสี่ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น รองลงมา คือ ด้านการมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย และด้านความสำนึกในหน้าที่พลเมืองส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ตามลำดับ

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ และชั้นปีการศึกษาต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย โดยรวมทั้งสี่ด้าน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวนหนึ่งด้าน ได้แก่ ด้านการมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย

3. ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด ลำดับความถี่สูงไปหาต่ำสามอันดับแรก คือ ควรคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว การบังคับใช้กฎหมายจะต้องมีมาตรฐานเดียวกันกับการลงโทษผู้กระทำความผิด โดยไม่เลือกปฏิบัติและควรเคารพในการพูดและการแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ของประชาชน

คำสำคัญ: วัฒนธรรมทางการเมือง; ระบอบประชาธิปไตย; นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น; โรงเรียนสตรีศึกษา

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study democratic political culture of junior secondary students of Strisuksa school Roi Et province; 2) to compare their democratic political culture, resting upon differences in their genders and educational classes; 3) to study the recommendations to develop a political culture of democracy of them. The sample group comprised of 327 junior secondary students of Strisuksa school formulated through Taro Yamane's formula. The instrument used for collecting data was Likert-type questionnaires, each of which was endowed with the reliability at 0.94. Statistical tools used for analyzing data encompassed frequency, percentage, arithmetic mean ($\bar{x}$) and standard deviation (S.D.), comparing differences of means by using t-test and F-test (One-way ANOVA). Furthermore, the Scheffe's method of multiple comparison was also applied to the analysis of data.

Research's results indicated that:

1. Democratic political culture of junior secondary students of Strisuksa school Roi Et province comprehensively rated 'more'. Individually, four aspects were similarly

scored. All aspects ranked in descending orders of means embraced those of: 1) respect the rights and freedoms of others; 2) confidence in democracy; 3) consciousness in the duties of citizens; 4) political participation, respectively.

2. The results of comparison were found that junior secondary school students with different genders and educational classes had indifference of democratic political culture in the overall aspect. When taking a single aspect into consideration, the aspect of confidence in democracy had difference with the statistical significance level at .05.

3. Suggestions from this research in descending order of first three frequencies. Firstly, should consider public benefits more than private benefits. Secondly, law enforcement must have the same standards to punish those offences without discrimination. Finally, should respect speech and reviews of useful citizens.

Keywords: Political culture; democracy; Junior secondary students; Srisuksa school

1. บทนำ

ความสำเร็จของระบอบการปกครองระบอบใดระบอบหนึ่งจะเกิดขึ้นได้ นอกจากจะมีสถาบันทางการเมืองที่เป็นหลักแล้ว ยังมีสถาบันที่ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจทางการเมืองและวัฒนธรรมทางการเมือง ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญในการกล่อมเกล่าให้ความรู้ ความเข้าใจ และยึดมั่นในหลักการปกครองระบอบนั้นอย่างถูกต้องให้แก่ประชาชนในสังคม สถาบันดังกล่าวนั้นประกอบไปด้วย สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา ชุมชน สื่อมวลชน และระบอบการปกครองของสังคมนั้น (Cheichom, 1981)

ในสภาวะการณ์ปัจจุบันนี้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นยุคแห่งความขัดแย้งทางอุดมการณ์ทางการเมือง จนเกิดการก่อกบฏ แบ่งข้างแบ่งสี ยิ่งกันตาย และเผาบ้านเผาเมือง แต่การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างสร้างสรรค์จึงนับ

ว่าเป็นเรื่องพิเศษ ถูกต้อง ดีงาม และได้รับการกล่าวถึงมากที่สุด ยิ่งถ้านักเรียนได้เป็นผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมประชาธิปไตยด้วยแล้ว ยิ่งพิเศษยิ่งกว่าทั้งนี้ก็เพราะว่านักเรียนเป็นบุคลากรสำคัญของชาติที่จะกุมบังเหียนชะตาชาติบ้านเมืองในอนาคต เพราะเด็กวันนี้ คือผู้ใหญ่ในวันหน้า และเป็นเสมือนคลื่นลูกใหม่ที่มีไฟพลังขับเคลื่อนประชาธิปไตยมีพลังความมุ่งมั่นสร้างสรรค์ มีดวงจิตที่สะอาดบริสุทธิ์ ดงาม ปราศจากเลศนัย และผลประโยชน์ที่แฝงเร้นอยู่เบื้องหลัง ดังนั้น นักเรียนจึงเป็นต้นกล้าประชาธิปไตยที่สำคัญยิ่งที่จะงอกงามขึ้นมาอย่างอุดมสมบูรณ์ด้วยความเป็นประชาธิปไตย

จากการเปิดเผยผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ศูนย์สำรวจความคิดเห็น นิต้าโพลล์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) เรื่องประชาธิปไตยในมุมมองอนาคตของชาติ ซึ่งได้ทำการสำรวจระหว่างวันที่ 26-27 พฤศจิกายน

2555 จากเยาวชน ที่มีอายุตั้งแต่ 15-25 ปี ทั่วประเทศ จำนวน 1,248 หน่วยตัวอย่าง กระจายทุกภูมิภาค เกี่ยวกับการติดตามข่าวสารการเมืองและ ประชาธิปไตยในมุมมองของเยาวชน พบว่า เยาวชน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.73 ติดตามข่าวสาร ด้านการเมืองบ้าง เพราะไม่ค่อยมีโอกาสดูติดตาม ต้องเรียน หรือทำงานส่วนใหญ่ รองลงมา ร้อยละ 25.93 ระบุว่า ไม่ติดตาม เพราะการเมืองเป็นเรื่อง น่าเบื่อ วุ่นวาย และร้อยละ 10.34 ที่ติดตามตลอด เพราะจะได้ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองและ เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียนทั้งนี้ เยาวชนร้อยละ 80.53 มองว่า การเมืองเป็นเรื่องใกล้ตัว เพราะมี ผลต่อการดำเนินชีวิต การทำงาน เกี่ยวข้องกับ เนื้อหาในบทเรียน ถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะการ เลือกตั้ง มีเพียงร้อยละ 9.13 มองว่าเป็นเรื่อง ไกลตัว เพราะไม่ได้ยุ่งเกี่ยวกับการเมืองมากนัก และเน้นในเรื่องเรียนหรือการทำงานมากกว่า เมื่อสอบถามถึงความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่า “ประชาธิปไตย” พบว่า เยาวชนร้อยละ 32.45 ระบุว่า ประชาธิปไตย คือ การเลือกตั้งได้ผู้นำ มาจากเสียงข้างมาก รองลงมา ร้อยละ 31.81 คือ การรู้จักสิทธิของตนเองและผู้อื่น และร้อยละ 14.66 คือ การเคารพกฎกติกา ทำಯที่สุด ทัศนคติ ของเยาวชนที่มีต่อการเมืองไทยในปัจจุบัน พบว่า เยาวชน ร้อยละ 53.77 ระบุว่า การเมืองไทย ในปัจจุบันแย่ ไม่ดี วุ่นวาย และเป็นเรื่องน่าเบื่อ รองลงมาร้อยละ 10.90 ระบุว่า เกิดการแบ่งแยก ไม่มีความปรองดอง ชิงดีชิงเด่นกัน และร้อยละ 4.57 ระบุว่า ไม่เคารพกฎกติกา ไม่มีความเป็น

ประชาธิปไตยและใช้กฎหมาย (NIDA Poll, 2015)

จากผลการสำรวจความคิดเห็นที่ได้ สอบถามถึงความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่า “ประชาธิปไตย” ซึ่งคำตอบของเยาวชนเยาวชนส่วนใหญ่ ระบุว่า “ประชาธิปไตย คือ การเลือกตั้งได้ผู้นำมาจากเสียง ข้างมาก” นั้นสะท้อนให้เห็นว่าความรู้ความเข้าใจ ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยของเยาวชน ยังไม่ลึกซึ้งครอบคลุมหลักการและอุดมการณ์ ประชาธิปไตยเท่าที่ควร อันจะนำมาซึ่งปัญหาใน การตีความประชาธิปไตยในแง่มุมที่ผิดๆเพราะ ประชาธิปไตยไม่ใช่การเลือกตั้งผู้นำเพียงประการ เดียวแต่ยังหมายถึงวัฒนธรรมประชาธิปไตยด้วย ซึ่งวัฒนธรรมประชาธิปไตย มีความหมาย ครอบคลุมไปถึง แนวทางในการดำเนินชีวิตที่ สอดคล้องต่อหลักการ หรือปรัชญาประชาธิปไตย ซึ่งหลักการสำคัญของประชาธิปไตย ประกอบด้วย อำนาจการปกครองเป็นของประชาชน มีความ เสมอภาคและเท่าเทียมกัน มีการใช้สิทธิและ เสรีภาพอย่างถูกต้องเหมาะสม มีการเคารพ กฎหมายและสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น มีการยอมรับ เสียงส่วนใหญ่ และคำนึงถึงเสียงส่วนน้อย มีการใช้ เหตุผลในการรับฟังความคิดเห็น มีจิตสำนึก สาธารณะ มีความสามัคคี และประนีประนอม การสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยก็เหมือนกับการ สร้าง หรือปลูกฝังวัฒนธรรมอื่น ที่ต้องสร้าง ผ่านกระบวนการกล่อมเกลாதองสังคม เริ่มตั้งแต่ ครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันการเมืองการปกครอง สถาบันสันนทานการ ฯลฯ ดังนั้น การเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย ในสถาบันการศึกษา สามารถทำได้โดยการส่งเสริม

ให้มีการจัดตั้งและสนับสนุนกิจกรรมสถานักเรียน ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่มและการรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลของคนอื่น เสริมสร้างให้ครูอาจารย์ และผู้เรียนมีวินัยซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบต่อหน้าที่ส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและรักใคร่ปรองดองกัน กระตุ้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ฝึกให้ผู้เรียนยอมรับในข้อตกลงร่วมกันของกลุ่ม และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายพยายามโน้มน้าวให้ผู้เรียนเข้าใจเหตุผลในกฎระเบียบต่างๆ ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรม สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาชุมชน กิจกรรมทางศาสนาและประเพณีท้องถิ่นสนับสนุนและเป็นตัวอย่างในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับต่างๆ (Yuthong, 2015)

ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยไม่สามารถจะพัฒนาได้ด้วยการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อจัดโครงสร้างและกระบวนการทางการเมืองแต่เพียงอย่างเดียว ที่สำคัญจำเป็นจะต้องมีพื้นฐานที่มั่นคง นั่นคือ การมีวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย ถ้าสังคมนั้นประชาชนส่วนใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำการเมืองมีลักษณะที่เป็นเผด็จการอันเนื่องมาจากวัฒนธรรมสังคมนิยมตลอดทั้งบุคลิกภาพของคนในสังคมนั้น ย่อมยากที่จะพัฒนาระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย วัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยคือ การมีทัศนคติที่เชื่อในความเสมอภาคของมนุษย์มีศรัทธาในมนุษย์ว่าสามารถใช้เหตุใช้ผลในการชี้แจงข้อสงสัยและความขัดแย้งต่างๆ เชื่อในสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐาน อดทนอดกลั้นต่อความคิดเห็นที่แตก

ต่าง มีจิตใจที่เป็นนักกีฬา การยอมเสียสละส่วนตนเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม การเคารพในหลักนิติธรรม โดยมีแนวโน้มที่จะร่างกฎหมายและอ่านกฎหมายเพื่อผลประโยชน์ต่อส่วนรวม ด้วยการยึดถือหลักการเป็นใหญ่ ไม่ใช่เล็งผลปฏิบัติและมีลักษณะพร้อมที่จะตะแบงแบบศรีธนญชัย (Theerawekin, 2008)

โรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ดเป็นสถานการศึกษาระดับมัธยมศึกษาทั้งตอนต้นและตอนปลาย ขนาดใหญ่ จากข้อมูลวันที่ 4 พฤศจิกายน 2559 พบว่า มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) จำนวน 1,795 คน เป็นนักเรียนชาย จำนวน 59 คน และนักเรียนหญิง จำนวน 1,736 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) จำนวน 2,165 คน เป็นนักเรียนชาย จำนวน 231 คน และนักเรียนหญิง จำนวน 1,934 คน รวมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งตอนต้นและตอนปลายทั้งสิ้น 3,960 คน เป็นนักเรียนชาย จำนวน 290 คน และนักเรียนหญิง จำนวน 3,670 คน จากจำนวนนักเรียนที่มากเพื่อป้องกันปัญหาการเรียนรู้และการรับข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจึงจำเป็นต้องปลูกฝังความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมประชาธิปไตยที่ถูกต้องครอบคลุมหลักการและอุดมการณ์ตลอดจนเนื้อหาของประชาธิปไตยให้ไปในทิศทางเดียวกันเพื่อที่นักเรียนจะได้นำความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมประชาธิปไตยไปใช้ให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและชุมชนสังคมในวงกว้าง

จากสภาพการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ และแนวทางต่อยอดพัฒนาธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ และชั้นปีการศึกษาต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 1,795 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน โดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) (Si Sa-at, 2002 : 43) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวกหรือแบบบังเอิญ (Convenience หรือ Accidental Sampling) โดยได้ดำเนินการเก็บ

รวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จนได้กลุ่มตัวอย่างครบตามต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของนักเรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) สอบถามข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

4. สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 90.83 และเพศชาย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 09.17 ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 36.09 รองลงมาคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 30.58 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ดจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งสี่ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น รองลงมา คือ ด้านการมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย และด้านความสำนึกในหน้าที่พลเมือง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศและชั้นปีการศึกษาต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยโดยรวมทั้งสี่ด้าน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวนหนึ่งด้าน ได้แก่ ด้านการมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ส่วนที่เหลือไม่พบความแตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด โดยสรุปลำดับความถี่สูงไปหาต่ำสามอันดับแรก คือ ควรคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว การบังคับใช้กฎหมายจะ

ต้องมีมาตรฐานเดียวกันกับการลงโทษผู้กระทำความผิด โดยไม่เลือกปฏิบัติและควรเคารพในการพูดและการแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ของประชาชน

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียงที่ผู้ปกครองต้องการที่จะให้บุตรหลานได้เข้ารับการศึกษ ณ สถานศึกษานี้ซึ่งตั้งอยู่ในจุดศูนย์กลางของจังหวัดร้อยเอ็ด มีนักเรียนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) ร่วมสี่พันคน มีผู้บริหาร 5 คน จำนวนครูผู้สอนประจำ 205 คนในการปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอนนั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะที่เข้มแข็งและเข้มข้นเต็มเปี่ยมด้วยคุณภาพ ซึ่งในส่วนของ การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมประชาธิปไตยนั้น คณะครูผู้สอนทำการถ่ายทอดความรู้ให้แก่แก่นักเรียนอย่างเต็มความสามารถทุกๆ รายวิชา และในรายวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง โดยเฉพาะการปกครองแบบประชาธิปไตยก็ได้ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมประชาธิปไตยให้แก่แก่นักเรียนอย่างแจ่มแจ้ง จึงเป็นเหตุให้ผลการวิจัยทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านการมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย 2) ด้านการเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น 3) ด้านความสำนึกในหน้าที่

พลเมือง และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา แซ่ไพเราะ ได้วิจัยเรื่อง ความตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในสถาบันการศึกษาในเขต กรุงเทพมหานครกับการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยช่วงปี พ.ศ. 2549-2554 พบว่า ด้านการกล่อมเกลາทางการเมือง เยาวชน มีการกล่อมเกลາทางการเมือง ทั้งโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีเพศ และชั้นปีต่างกัน พบว่า

2.1 เพศ จากสมมติฐานที่ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ดที่มีเพศต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ดจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีเพศต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย โดยรวมทั้งสี่ด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวนหนึ่งด้าน ได้แก่ ด้านการมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยส่วนที่เหลือไม่พบความแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า นักเรียนแต่ละคนไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชายต่างก็มีสิทธิและเสรีภาพในการที่จะมีศรัทธาความเชื่อในสิ่งต่างๆ ด้วยเหตุผลของตน

โดยไม่จำเป็นที่จะมีความเห็นคล้อยตามกันไปทั้งหมด เช่นในกรณีนี้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด อาจจะมีมุมมองและแนวคิดต่อระบอบประชาธิปไตยที่ต่างมุมมองกัน จึงทำให้มีวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยด้านการมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยแตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของวัลย์ภรณ์ แดงเกิด ได้ทำการวิจัยการศึกษาพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษากายนอกกรอบ 2 พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ชั้นปีการศึกษา จากสมมติฐานที่ว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ดจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีชั้นปีการศึกษาต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ดจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีชั้นปีการศึกษาต่างกันมีวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย โดยรวมทั้งสี่ด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวนหนึ่งด้าน ได้แก่ ด้านการมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ส่วนที่เหลือไม่พบความแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ด้วยความที่ชั้นปีการศึกษาของนักเรียนเป็นการส่งสมประสบการณ์และวิชาความรู้เพิ่มขึ้นกว่ากันและกันการพัฒนาทาง

ด้านร่างกายและองค์ความรู้ของนักเรียนในชั้นปีทั้งสามนี้ต่างก็ไม่เท่ากัน ดังนั้นมุมมองและการให้เหตุผลและวิจารณ์ญาณในความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงมีวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยแตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของสมปอง รักษาธรรม ได้วิจัยเรื่องความตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในพื้นที่ภาคใต้กับการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในประเทศไทย ช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 : ศึกษากรณีเปรียบเทียบนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา 5 จังหวัดภาคใต้ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความตื่นตัวทางการเมือง ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีความตื่นตัวทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับสูงทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจด้านพฤติกรรมทางการเมืองและภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .000 ($p < .001$)

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมและรายด้านทั้งสี่ด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเคารพ

ในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นรองลงมา คือ ด้านการมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย และด้านความสำนึกในหน้าที่พลเมือง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ตามลำดับ ดังนั้นผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้มีส่วนหรือหน้าที่เกี่ยวข้องควรรักษาสิ่งที่ดีมีมาตรฐานไว้และพัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่อง โดยการค้นหาจุดที่ยังมีข้อบกพร่องแล้วแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ดียิ่งขึ้น และจุดที่ดีอยู่แล้วก็ส่งเสริมพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไปอีกเพื่อยกระดับวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ให้อยู่ในระดับมากที่สุดต่อไป

1.1 ด้านการมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหาร ครู ผู้สอนและผู้มีส่วนหรือหน้าที่เกี่ยวข้อง ควรรักษาสิ่งที่ดีมีมาตรฐานไว้และพัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่อง โดยการค้นหาจุดที่ยังมีข้อบกพร่องในการมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ดียิ่งขึ้น และจุดที่ดีอยู่แล้วก็ส่งเสริมพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไปอีก เพื่อยกระดับวัฒนธรรมในการมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ให้อยู่ในระดับมากที่สุดต่อไป

1.2 ด้านการเคารพในสิทธิเสรีภาพ
ของผู้อื่น พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองระบอบ
ประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้าน
การเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น อยู่ในระดับมาก
ดังนั้น ผู้บริหารครูผู้สอน และผู้มีส่วนหรือหน้าที่
เกี่ยวข้อง ควรรักษาสิ่งที่ดีมีมาตรฐานนี้ไว้และ
พัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่อง โดยการค้นหาจุดที่ยังมี
ข้อบกพร่องในการมีความเคารพในสิทธิเสรีภาพ
ของผู้อื่นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วแก้ไข
ปรับปรุงให้สมบูรณ์ดียิ่งขึ้นและจุดที่ดีอยู่แล้ว
ก็ส่งเสริมพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไปอีก เพื่อยกระดับ
วัฒนธรรมในการมีความเคารพในสิทธิเสรีภาพของ
ผู้อื่นตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้น ให้อยู่ในระดับมากที่สุดต่อไป

1.3 ด้านความสำนึกในหน้าที่
พลเมือง พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองระบอบ
ประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
ด้านความสำนึกในหน้าที่พลเมือง อยู่ในระดับมาก
ดังนั้น ผู้บริหารครูผู้สอนและผู้มีส่วนหรือหน้าที่
เกี่ยวข้อง ควรรักษาสิ่งที่ดีมีมาตรฐานนี้ไว้และ
พัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่อง โดยการค้นหาจุดที่ยังมี
ข้อบกพร่องในการมีความสำนึกในหน้าที่พลเมือง
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น แล้วแก้ไขปรับปรุง
ให้สมบูรณ์ดียิ่งขึ้น และจุดที่ดีอยู่แล้วก็ส่งเสริม
พัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไปอีกเพื่อยกระดับวัฒนธรรมใน
การมีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองระบอบ
ประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
ให้อยู่ในระดับมากที่สุดต่อไป

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองระบอบ
ประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมาก
ดังนั้น ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้มีส่วนหรือหน้าที่
เกี่ยวข้อง ควรรักษาสิ่งที่ดีมีมาตรฐานนี้ไว้และ
พัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่อง โดยการค้นหาจุดที่ยังมี
ข้อบกพร่องในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วแก้ไขปรับปรุงให้
สมบูรณ์ดียิ่งขึ้นและจุดที่ดีอยู่แล้วก็ส่งเสริมพัฒนา
ให้ดียิ่งขึ้นไปอีก เพื่อยกระดับวัฒนธรรมในการมี
ส่วนร่วมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ให้อยู่ในระดับมาก
ที่สุดต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยวัฒนธรรมทางการเมือง
ระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนต้น โรงเรียนสตรีศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัด
ร้อยเอ็ด มีประเด็นที่ผู้วิจัย ขอเสนอแนะให้ผู้สนใจ
จะวิจัยต่อยอดครั้งต่อไปดังนี้

2.1 ควรวิจัย กระบวนการส่งเสริม
การมีส่วนร่วมในตรวจสอบพฤติกรรมนักการเมือง
ของนักเรียนโรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 ควรวิจัย รูปแบบการปลูกจิต
สำนึกในหน้าที่พลเมืองของนักเรียนโรงเรียนสตรี
ศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

2.3 ควรวิจัย แนวทางพัฒนาการมี
ส่วนร่วมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของ
นักเรียนโรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

References

- Cheichom, K. (1981). Political Understanding of Social Studies Teachers. *Master Thesis*. Graduate School : Chulalongkorn University.
- NIDA Poll. (2015). *Young people look bad Thai politics - boring*. <https://www.posttoday.com/politic/news/192346> (Accessed 8 December 2015).
- Si Sa-at, B. (2002). *Preliminary research*. 1st edition 6. Bangkok : Suwiriyasarn.
- Theerawekin, L. (2008). *Democracy Political Culture, Destiny*. <https://mgronline.com/daily/detail/9510000098468> (Accessed 20 August 2008).
- Yuthong, J. (2015). *Democratic culture*. <https://mgronline.com/south/detail/9580000007828> (Accessed 21 January 2015).

